

ХДР

1918-йил
21-йундан чиқа
бoshлаган

№41, 2023-йил
18-октабр,
chorshanba (32.787)

Ўзбекистон ОҮҮОЗИ

Иjтимоiй-сiйосiй газета

Биргаликда иjтимоiй давлат сари!

ЎЗБЕКИСТОН – ХИТОЙ:

УМУМИЙ ТАРАҚҚИЁТ ВА РАВНАҚҚА ЭРИШИШ ЙЎЛИДАГИ ЎЗАРО ҲАМКОРЛИК

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев амалий ташриф билан Хитой Халқ Республикасида бўлиб турибди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 17 октябрь куни Хитой Халқ Республикаси Раиси Си Цзиньпин билан музокаралар ўтказди.

Ўзбекистон билан Хитой ўртасидаги дўстлик ва ҳар томонлама стратегик шериклик муносабатларини янада мустаҳкамлашнинг долзарб масалалари кўриб чиқилди.

Учрашув аввалида Президентимиз таклиф ва кўрсатилаётган самимий қабул учун Хитой етакчисига миннатдорлик билдирди.

Ўзбекистон раҳбари ХХР Раисини Хитой ташкил топган кун ҳамда “Бир макон, бир йўл” ташаббусининг ўн йиллик юбилеи билан чин дилдан қутлади.

– “Макон ва йўл” ташаббуси қисқа тарихий давр ичида умумий тараққиёт ва равнаққа эришиш йўлидаги ҳамкорлик учун муҳим, инклюзив ва очиқ платформага айланди. ХХР Раисининг “Яшил ипак йўли” ташаббуси илк бор 2016 йилда Ўзбекистонда билдирилгани чуқур рамзий маънога эга, – деди мамлакатимиз етакчиси.

Давоми 2-бетда. ▶

2

3

ИНСОН ВОЯГА ЕТИБ, МУСТАҚИЛ ҲАЁТ, ШАХСИЙ ВА ҚАТЪИЙ ТАРАҚҚИЁТ ЙЎЛИГА ЎТИШИ БИЛАН КАТТА МАҚСАДЛАР САРИ ИНТИЛАДИ, ТАШҚИ ДУНЁ БИЛАН ФАОЛ МУНОСАБАТГА КИРИШАДИ. БУ – ҲАЁТ ҚОНУНИ.

БУГУН ЎЗБЕКИСТОН ДАВЛАТИ ХАЛҚАРО МАЙДОНДА ЎЗ СЎЗИГА ЭГА ДАВЛАТ БЎЛИШ УЧУН ДУНЁ БИЛАН ФАОЛ МУЛОҚОТ ҚИЛМОҚДА, ХАЛҚИМИЗ ИСТИҚБОЛИ УЧУН ТИНИМСИЗ КУРАШМОҚДА. МИЛЛИЙ МАНФААТЛАРИМИЗ ҲАММА ЖОЙДА ҚАТТИҚ ҲИМОЯ ҚИЛИНМОҚДА. ЎЗБЕКИСТОН НОМИ ТИЛГА ОЛИНГАН ҲАР БИР МИНБАРДА ЎРНИМИЗ, ПОЗИЦИЯМИЗ АНИҚ КЎРИНМОҚДА. ИШОНЧЛИ, ОЧИҚ ВА МУСТАҲКАМ ҲАМКОРГА АЙЛАНДИК.

УЧ ЙИЛДА БИРИНЧИ МАРТА

6 САҲИФА

Ўзбекистон ХДП фракцияси фаолияти:

НАТИЖАЛАР ВА ЯНГИ ВАЗИФАЛАР

Ижтимоий соҳага доир норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни такомиллаштириш, сайловчилар билан мулоқотни кучайтириш, фуқароларни ўйлантириб келаётган тизимли муаммоларни таҳлил қилиш, ечимига интилиш, ижро органлари фаолияти устидан парламент назоратини олиб бориш, пировардида Ўзбекистон Халқ демократик партияси Сайловолди дастурида илгари сурилган ғоя ва ташаббусларни амалга ошириш партия фракцияси фаолиятида устувор аҳамият касб этмоқда.

Хусусан, “Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисидаги”, “Ер тўғрисидаги қонунчилик такомиллаштирилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги, “Педагог мақоми тўғрисида”ги, “Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига норасмий бандлик улишини қисқартириш ҳамда меҳнат ресурслари балансини замонавий ёндашувлар асосида шакллантиришнинг янги механизмларини жорий этишга қаратилган ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида”ги, “Лицензиялаш, рухсат бериш ва хабардор қилиш тартиб-таомиллари тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига қўшимчалар киритиш ҳақида”ги каби қатор қонун лойиҳаларида электрат манфаатларига хизмат қиладиган таклифлар акс этишига эришилди.

Давоми 2-бетда. ▶

КИБЕРЖИНОЯТ:

ШАХСГА ВА МУЛҚКА ТАЖОВУЗ

7 САҲИФА

МДХ саммитида

ЎЗБЕКИСТОН ТАКЛИФЛАРИ

ИНСОН ВОЯГА ЕТИБ, МУСТАҚИЛ ҲАЁТ, ШАХСИЙ ВА ҚАТЪИЙ ТАРАҚҚИ-ЁТ ЙЎЛИГА ЎТИШИ БИЛАН КАТТА МАҚСАДЛАР САРИ ИНТИЛАДИ, ТАШҚИ ДУНЁ БИЛАН ФАОЛ МУНОСАБАТГА КИРИШАДИ. БУ – ҲАЁТ ҚОНУНИ.

БУГУН ЎЗБЕКИСТОН ДАВЛАТИ ХАЛҚАРО МАЙДОНДА ЎЗ СЎЗИГА ЭГА ДАВЛАТ БЎЛИШ УЧУН ДУНЁ БИЛАН ФАОЛ МУЛОҚОТ ҚИЛМОҚДА, ХАЛҚИМИЗ ИСТИҚБОЛИ УЧУН ТИНИМСИЗ КУРАШМОҚДА. МИЛЛИЙ МАНФААТЛАРИМИЗ ҲАММА ЖОЙДА ҚАТТИҚ ҲИМОЯ ҚИЛИНМОҚДА. ЎЗБЕКИСТОННОМИ ТИЛГА ОЛИНГАН ҲАР БИР МИНБАРДА ЎРНИМИЗ, ПОЗИЦИЯМИЗ АНИҚ КЎРИНМОҚДА. ИШОНЧЛИ, ОЧИҚ ВА МУСТАҲКАМ ҲАМКОРГА АЙЛАНДИК.

Давлатимиз раҳбари ҳар ҳафта катта воқеаларнинг иштирокчиси бўлиб, мамлакатимиз тақлиф-ташаббуслари, халқимизнинг эзгу ниятларини билдиришмоқда. Шундай катта воқеалардан бири 13 октябрь куни Қирғизистоннинг Бишкек шаҳрида бўлиб ўтди, Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги Давлат раҳбарлари кенгашининг навбатдаги мажлисида иштирок этди.

Кун тартибига мувофиқ, МДХ доирасидаги кўп қиррали муносабатларнинг ҳолати ва истиқболлари юзасидан фикрлар алмашилди, амалий ҳамкорликнинг долзарб масалалари муҳокама қилинди.

Аввало, Президентимиз Қирғизистоннинг 2023 йилдаги Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигига раислигини самарали, деяр баҳолаган.

Давлатимиз раҳбари ўз нутқида дунёнинг турли минтақаларидаги кескинлашиб бораётган зиддиятларнинг оқибатлари барча мамлакатларимизнинг барқарор ривожланишига ўта салбий таъсир кўрсатаётганини афсус билан таъкидлади.

Ўзбекистон етакчиси Ҳамдўстлик доирасидаги ўзаро манфаатли ҳамкорликни янада кенгайтириш бўйича қатор ташаббусларни илгари сурган.

Муқобил савдо-логистика йўналишларини шакллантириш, қўшилган қийматнинг қисқа ва янада самарали занжирларини яратиш, мамлакатларимиз иқтисодийотидаги бир-бирини тўлдирадиган захиралардан имкон қадар юқори даражада фойдаланиш, бизнес алоқаларини рағбатлантириш ҳақида тўхталган.

Пайдо бўладиган хавф-хатарларни биргаликда баҳолаш, мувофиқлаштирилган чора-тадбирлар ва ностандарт қарорларни қабул қилиш учун МДХ доирасидаги кўп қиррали ҳамкорликнинг ноёб платформаси тўлиқ ишга солинишидан манфаатдорлигимизни ва шу муносабат билан Ҳамдўстликнинг узоқ муддатли янги кун тартибини ишлаб чиқиш учун мамлакатларимизнинг **етақчи таҳлил марказлари ва экспертлари иштирокида конференция тақлиф этиш** имкониятини кўриб чиқишни тақлиф қилган.

Шу йил бошидан буён Ўзбекистоннинг Ҳамдўстлик мамлакатлари билан ташқи савдо ҳажми атиги 5 фоизга ошгани, шу билан бирга, ўсиш суръатларининг секинлашиш тенденцияси кузатилаётганини ҳам очиқчасига айтиб ўтган.

Давлатимиз раҳбари изчил тақлифларни ҳам санаб ўтган.

– **биринчидан**, Эркин савдо ҳудуди тўғрисидаги шартноманинг товарларни олиб қўйишга доир қоидаларини қайта кўриб чиқиш.

Шартнома имзоланганидан буён етарлича

вақт ўтди ҳамда ушбу ҳужжатни бизнинг асосий мақсад ва вазибаларимиз билан тўлиқ мувофиқлаштириш вақти келди;

– **иккинчидан**, импорт ўрнини босишга қаратилган миллий дастурларни ўзаро уйғунлаштириш;

– **учинчидан**, давлат харидлари бозорига имтиёзли кириш ҳуқуқини ўзаро келишув асосида тақдим этиш имкониятларини кўриб чиқиш;

– **тўртинчидан**, қўшма улгуржи тақсимлаш ва логистика марказларини ташкил этишни қўллаб-қувватлаш дастурини қабул қилиш;

– **бешинчидан**, электрон савдони ривожлантиришни, жумладан, мавжуд платформаларни кенгайтириш йўли билан рағбатлантириш каби тақлифларни илгари сурган.

Ўзаро савдодаги техник тўсиқлар ва мувофиқликни баҳолаш бўйича ишлар натижаларини тан олиш тўғрисидаги МДХ битимларининг қабул қилинишини жадаллаштириш муҳимлиги ва бу масалаларнинг барчаси Ҳамдўстлик Иқтисодий кенгашининг навбатдаги йиғилиши кун тартибига киритилиши зарурлиги таъкидланган.

Шавкат Мирзиёев Саноат кооперацияси истиқболлари масаласига алоҳида тўхталиб ўтган.

– Бугунги кунда МДХ мамлакатлари билан қўшма инвестиция лойиҳаларига доир портфелимиз ҳажми 25 миллиард доллардан ошди.

Яқинда қабул қилинган Саноат кооперациясини ривожлантириш концепциясига мувофиқ, Ҳамдўстликка аъзо давлатларнинг Саноат сиёсати бўйича кенгаши доирасида ўзаро инвестицияларни рағбатлантириш ва лойиҳаларни илгари суртиш ҳамда технопаркларни ташкил этиш бўйича Қўшимча комплекс чора-тадбирларни ишлаб чиқишни тақлиф қиламан.

Бунда харидларни молиявий қўллаб-қувватлаш, суғурта ҳисобидан қоплаб бериш ва офф-тейк харид масалаларини пухта ўйлаб кўриш муҳимлиги айтилган.

Шу билан бирга, келгуси йилнинг апрель ойида Тошкент шаҳрида ўтказилиши режалаштирилган “ИННО-ПРОМ” саноат ҳафталиги доирасида МДХ мамлакатларининг саноат кооперацияси ва инновацион ишланмалари форумини ўтказишга ҳам тайёрмиз, деган Президентимиз.

Давлатимиз раҳбари МДХ доирасида аҳолини сифатли ва арзон озиқ-овқат билан таъминлаш масаласига алоҳида тўхталиб ўтган.

– Яна бир **устувор вазифа** –

» **Кун тартибига мувофиқ, МДХ доирасидаги кўп қиррали муносабатларнинг ҳолати ва истиқболлари юзасидан фикрлар алмашилди, амалий ҳамкорликнинг долзарб масалалари муҳокама қилинди.**

Ҳамдўстлик давлатларида истеъмолчиларни юқори сифатли ва арзон озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашдан иборат.

Шу муносабат билан агросаноат комплекслари, логистика ва “экспресс” коридорларнинг ўзаро боғлиқлигини кучайтириш, тармоқни технологик модернизация қилиш ва тизимли илм-фан алмашинуви масалаларини ҳал этиш талаб этилади.

Амалдаги тармоқ кенгаши доирасида озиқ-овқат хавфсизлиги соҳасидаги янгиланган ҳамкорлик дастурини ва Агросаноат секторидо кооперациянинг асосий йўналишлари тўғрисидаги битимни тайёрлашни тақлиф қилган.

Ҳудудлараро ҳамкорлик жуда катта имкониятга эга экани, бундай шерикликни қўллаб-қувватлаш чораларини ўз ичига олган алоҳида “йўл харитаси”ни ишлаб чиқиш, жумладан, ҳудудларнинг биринчи форумини, кўргазма ва ярмаркаларни ҳамда ишбилармон доиралар вакилларининг ўзаро ташрифларини ўтказиш зарурлиги айтилган.

Ўзбекистон етакчиси саммит иштирокчиларига транспорт соҳасида қуйидаги имкониятларни яратиш зарурлигини таъкидлаган.

– транспортнинг барча турларида мультимодал ташувларни ташкил этиш орқали транспорт коридорларини ривожлантириш;

– асосий минтақавий коридорлар орқали юкларни ташишда бизнес учун жозибador шартларни шакллантириш;

– йўловчи ва юк ташишда бошқариш жараёнларини ва кўрсатиладиган хизматларни рақамлаштириш;

– транспорт инфратузилмаси ва ҳаракат таркибини модернизация қилиш дастурлари ва лойиҳаларини амалга ошириш.

Саммитнинг ўзига хос жиҳатларидан бири қадимий ва навқирон Самарқанд шаҳрига 2024 йилда **“Ҳамдўстликнинг маданият пойтахти”** мақомининг берилиши ва **“Ҳамдўстликнинг ёшлар пойтахти”** деб Тошкент шаҳри эълон қилингани бўлди.

Шу муносабат билан келгуси йил борада Самарқандда МДХ давлатларининг маданият, санъат ва кино ҳафталигини ўтказиш тақлиф қилинди.

Юртимиз раҳбари ёшлар сиёсати соҳасидаги ҳамкорликни фаоллаштириш масаласини ҳам долзарб аҳамиятга эга, деб таъкидлади.

– Биз янги қўшма лойиҳамиз доирасида келгуси йилда **“Ҳамдўстликнинг ёшлар пойтахти”** деб эълон қилинган Тошкент шаҳрида тадбирларга бой дастурни тайёрлаямиз.

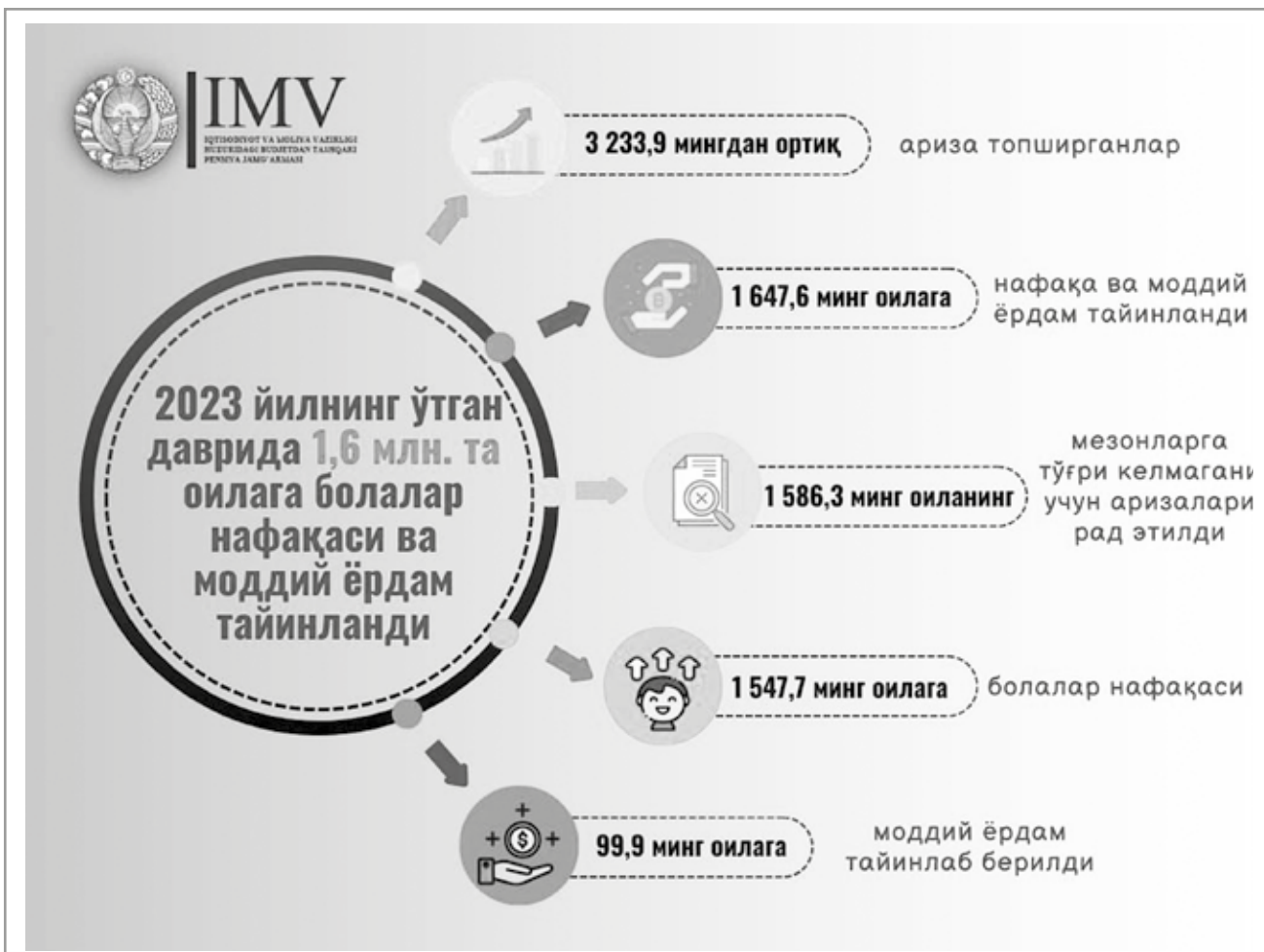
Шунингдек, “Ҳамдўстлик кубоги” футбол турнирини қайта тиклаш ва ёшларимиз жамоалари ўртасида навбатдаги учрашувларни Ўзбекистонда ўтказишни тақлиф қилган.

Шавкат Мирзиёев сўзи якунида Ўзбекистон Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги доирасида кўп қиррали ҳамкорликни янада кенгайтириш тарафдори эканини яна бир бор таъкидлаган.

Ҳар қандай соғлом фикрли инсон Ўзбекистоннинг кейинги йиллардаги ташқи сиёсати ўзаро тенг ва очикликка асосланганини эътироф этиши мумкин.

Давлатимиз раҳбари кўп вақтини чет эл сафарларида ўтказишга тўғри келмоқда. Сабаби Ўзбекистоннинг ҳозирги имиджи ҳамма учун қизиқ ва жозибador кўринмоқда. Бунга осонликча эришилмайпти, албатта. Бунинг ортида улкан машаққат, катта тажриба ва асосийси, халқимизнинг тарихий орзу-истаклари турибди.

Аҳмад ҚУРБОНОВ.

КИБЕРЖИНОЯТ:

ШАХСГА ВА МУЛККА
ТАЖОВУЗ

ДУНЁ ТАРАҚҚИЙ ЭТИБ, РИВОЖЛАНГАН САРИ ЖИНОЯТЛАР ҲАМ КЎПАЙИБ, УНИНГ ЯНГИ КЎРИНИШЛАРИ ПАЙДО БЎЛМОҚДА. РАҚАМЛАШТИРИШНИНГ ЮҚОРИ СУРЪАТЛАРДА РИВОЖЛАНИШИ ТАЪСИРИДА ЖИНОЯТЛАРНИНГ ШАКЛЛАРИ ВА УНИ СОДИР ЭТИШ УСУЛЛАРИ КЕНГАЙИБ, ШАХСГА ВА УНИНГ МУЛКИГА ТАЖОВУЗЛАР, КИБЕРЖИНОЯТЛАР КЎПАЙИБ БОРМОҚДА.

УШБУ МАВЗУ ЮЗАСИДАН ИЧКИ ИШЛАР ВАЗИРЛИГИ ТЕЗКОР-ҚИДИРУВ ДЕПАРТАМЕНТИ КИБЕРХАВФСИЗЛИК МАРКАЗИ БОШЛИГИ ЎРИНБОСАРИ, ТЕХНИКА ФАНЛАРИ БЎЙИЧА ФАЛСАФА ДОКТОРИ (PHD) САИДКАМОЛ САДИКОВ ҚУЙИДАГИЛАРНИ МАЪЛУМ ҚИЛДИ.

– Бугунги кунда бутун дунёда кибержиноятчиликка қарши курашиш ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар фаолиятидаги энг долзарб муаммолардан бири сифатида қаралмоқда. Кибержиноятларнинг турлари ва ушбу жиноятни содир этаётган шахсларнинг сони ортиб бораётганлиги янги таҳдидларни юзага келиши билан изоҳланмоқда.

Таҳлиллар ва статистик маълумотларга таянадиган бўлсак, 2022 йилда кибержиноятлар ортидан келадиغان йиллик глобал зарар 8,4 триллион АҚШ долларига тенг бўлган бўлса, 2026 йилга келиб бу кўрсаткич 120 фоиз ўсиб, 20 триллион АҚШ долларига етиши прогноз қилинмоқда. Шунингдек, айрим манбаларда таъкидланишича, 2024 йилга бориб кибержиноятлар глобал трансмиллий жиноятларнинг умумий сонидан кўра 5 баробар кўпроқ содир этилиши кутилмоқда.

Бундан ташқари, 2025 йилга келиб, дунёда кибержиноятларга қарши курашувчи тузилмалар давлат ва хусусий серверлари, булутли маълумот марказлари, шахсий компьютер ва қурилмаларида сақланадиган жами 2 минг зеттабайтлик (2 триллион терабайт) маълумотларнинг хавфсизлигини таъминлаши лозим бўлади. Чунки, кибержиноятчиликнинг авж олиши оқибатида исталган корхона-ташкilotнинг маълумотлар базалари киберхужумга учраши эҳтимолини рад этиб бўлмайди. Шу сабабли, бу борада мустаҳкам ҳимоя чораларини кўриш талаб этилади.

Ҳозирда жаҳонда илмий-тадқиқотлар доирасида кибержиноятларнинг олдини олиш ва кибермақонда хавфсиз

муҳитни яратиш учун турли ёндашув ва услублар таклиф этилмоқда. Хусусан, кибержиноятларни тергов қилиш фаолияти билан шуғулланувчи Group-IB компанияси президенти Иля Сачковнинг таъкидлашича, агар фойдаланувчи киберхавфсизлик қоидаларини билса, у кибермақонда доимо хавфсиз бўлади. Group-IB компанияси томонидан ўн йил давомида киберфирибгарлар шахсий маълумотларни ўзлаштирилмаслигини назарда тутувчи махсус эслатмалар ишлаб чиқилди. Аммо бу эслатмаларнинг жамиятда жуда секин тарқалиши туфайли мазкур усул ўз самарасини бермаган.

Бир қатор қонун ҳужжатларида белгиланган жазо чораларини кучайтириш орқали кибержиноятларни олдини олиш имкониятини таъкидлаган. Шунингдек, ушбу соҳанинг олимлари томонидан кибержиноятларни олдини олиш муаммолари таълим жараёни субъектларининг рақамли саводхонлиги билан боғлиқлиги асослаб берилган. Улар ўз илмий хулосаларида кибержиноятларнинг олдини олишда рақамли таълим муҳити имкониятларидан самарали фойдаланишни, фан дастурларига “Киберхавфсизлик асослари” ўқув фанини барча ўқувчилар учун мажбурий фан сифатида киритишни таклиф қилишган.

Болаларни кибержиноятлар таъсирига тушиб қолишнинг олдини олиш мақсадида ЮНИСЕФ томонидан ҳам бир нечта йирик лойиҳалар амалга оширилган.

Юқорида келтирилган долзарб масалалар юзасидан жамиятнинг рақамли трансформацияси шароитида кибержиноятчиликни барвақт олдини олишда Ички ишлар вазириликнинг кибержиноятларга қарши курашувчи бўлинмалари томонидан ишлаб чиқилган ва жорий этилган ўзига хос ечимларни кўриб чиқамиз.

Ўтказилган тадқиқотлар натижасига кўра, дунё аҳолисининг аксарият қисми интернет ва ижтимоий тармоқлардан фойдаланиш хавфсизлигига амал қилмаётганликлари оқибатида кибержиноятлардаги виктимлогик хусусиятнинг юқори даражада сақланиб қолаётганлиги кузатилди.

Жумладан, Европа Иттифоқи Киберхавфсизлик агентлиги (ENISA) томонидан Европанинг 20 дан ортиқ давлатларида олиб борилган сўровномаларга кўра, иштирокчиларнинг 48,2 фоизи кибержиноятлар тузоғига тушиб қолмаслик бўйича дастлабки тушунчаларга эга эмаслиги маълум бўлган.

Бундан ташқари, Чехия Республикаси Кибернетика ва ахборот хавфсизлиги миллий бошқармаси (NÚKIB) олиб борган сўровларда эса иштирокчиларнинг 42 фоизи шахсий маълумотларни ҳимоялаш, интернет ва ижтимоий тармоқлардан хавфсиз фойдаланиш тартибини билмаслиги аниқланган. БМТ Халқаро электралоқа иттифоқи томонидан тайёрланган “Халқаро киберхавфсизлик 2022 индекси” ҳисоботида 38 фоиз мобил қурилмалар фойдаланувчилари қурилмалар хавфсизлигини таъминлаш

(суқилиб киришлар, номаълум контентларни блоклаш ва бошқа) кўникмаларга эга эмаслиги қайд этилган.

Ўтказилган сўров тадқиқотлари натижалари интернет ва ижтимоий тармоқлар фойдаланувчиларининг аксарият қисми дастлабки киберхавфсизлик чораларини билмасликлари оқибатида кибержиноят жабрланувчиси бўлиш эҳтимоли мавжудлигидан далолат беради. Юқоридагилардан кўриниб турибдики, фуқароларни кибертаҳдидлардан барвақт огоҳлантириш, уларда киберхавфсизликнинг дастлабки элементларига риоя қилиш кўникмаларини шакллантириш кибержиноятчиликка қарши курашиш йўналишидаги энг долзарб вазифалардан бири эканлиги тасдиқланди.

Ички ишлар вазирилик томонидан мазкур вазифани самарали равишда амалга оширилишини таъминлаш мақсадида республикада кибермақондан фаол фойдаланиш лаёқатига эга 5 ёшдан 70 ёшгача бўлган барча аҳолини қамраб олувчи “Уч қатламли комплекс тарғибот чора-тадбирларини олиб бориш механизми” ишлаб чиқилиб, тўлиқ жорий этилиши белгилаб олинди.

“Уч қатламли комплекс тарғибот чора-тадбирлари” таълим муассасаларида ёшлар ўртасида қуйидаги тартибда ўтказилди.

Жумладан, таълим муассасалари ёшлари билан:

- таълим муассасалари веб-сайтларида, “E-kundalik” платформасида киберхавфсизлик саҳифаси жорий этилиб, уларни кибержиноятчиларнинг тузоғига тушиб қолишдан хабардор қилиб бориш учун тарғибот материаллари жойлаштириб борилди;

- “Тик-токер” ва блогерлар билан “#Мен кибержиноятга қаршман” хештеги остида онлайн ва офлайн тадбирлар олиб борилди;

- Ёшлар иттифоқи билан ҳамкорликда таълим муассасалари ёшлари ўртасида киберхавфсизлик бўйича танловлар ва киберўйинлар ўтказилди;

- ҳафтанинг ҳар чоршанба кунини “Талабалар шахарча”сида “Кибергиена куни” этиб белгиланиб, “#CyberDay” хештеги остида тадбирлар, семинар ҳамда тренинглар ташкил этилди;

- киберхавфсизликни таъминлашга ўргатувчи рамзий қаҳрамон образи яратилиб, профилактик тадбирлар самарадорлигини ошириш мақсадида таълим муассасаларига кириш жойлари ва синфхоналарга ўрнатилган соатларда унинг тасвири акс этирилди;
- ёшларни янги турдаги кибертаҳдидлардан огоҳлантириб боровчи қўлланмаларга эга бўлган, кўп функцияли мобил илова ишлаб чиқилди.

Шунингдек, ушбу тарғибот тадбирлари маҳалла фуқаролари ҳамда корхона ва ташкilotларнинг ишчи-хизматчилари ўртасида ҳам ўтказилди.

Ҳар бир инсон кибержиноятдан ўзи, яқинларини асраши мумкин, бунинг учун унда мураккаб бўлмаган хавфсизлик қоидаларига амал қилиш лозим.

21-ОКТАБРЬ – ЎЗБЕК ТИЛИ БАЙРАМИ КУНИ

ТИЛ –
МИЛЛАТ
КЎЗГУСИ!

Бугунги кунда чет тилларини ўрганишга талаб катта. Биз ёшлар саёҳат учун ёки чет элда таълим олиш учун хорижий тилларни ўрганамиз. Дона халқимиз “Тил билган – эл билди”, – деб бежизга айтишмаган. Шу мақсадда мен ҳам Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети талабаси бўлиш бахтига муяссар бўлдим. Бу менинг келажакдаги катта режalarимга пойдевор, албатта. Ҳозир университетда йигирмага яқин хорижий тиллар ўқитилади. Талабаларнинг барчаси илмга чанқоқ, тил ўрганишга иштиёқманд.

Биз чет тилларида ҳам ўз она тилимиздагидек раво гапиришга ҳаракат қиламиз. Шахсан ўзимнинг корейс тилига қизиқишим бўлгани боис дарсдан ташқари шуғулланишга ҳаракат қиламан. Яқинда телевизорда бир кўрсатувни кўриб қолдим, бу менинг ушбу тилни ўрганишга бўлган қизиқишимни янада орттирди. Унда Ўзбекистонга ташриф буюрган чет эллик меҳмонлар ўз таассуротларини ҳаяжон билан ҳикоя қилишарди. Ҳаммасидан ҳам бир корейлик талабанинг фикри эътиборимни тортмасдан қўймади.

“Бир гал ҳеч такрорланмас, ёқимли музикани тинглаганимдан кейин, гарчи тушунмасамда менда бу тилга нисбатан ўзгача қизиқиш ва меҳр пайдо бўлди. Музиқанинг ўзбек тилида эканлигини билганимдан кейин эса астойдил бу тилни ўрганишга киришдим. Албатта, Ўзбекистон ҳақида, унинг дунё тан олган мейморий ёдгорликлари, миллий либослари ҳақида жуда кўп эшитганман. Лекин она тилини тинглаганимдан кейин ушбу мамлакатга бориш иштиёқи менда пайдо бўлди. Ўрганганим сайин унинг нақадар бой ва ранг-баранг эканлигига иқдор бўлялман”, – дейди у.

Тилига, давлатига ҳавас қиладиган замондошларимизнинг ҳам бизга шунчалик ҳавас билан қарашлари менинг қалбимни фаҳр туйғусига тўлдирмасдан қўймади. Англадимки, қайси тилни ўрганмайлик, аввало, ўз она тилимизни етук ўрганишимиз лозим. Бизнинг ўрганишга, мактабига арзийдиган тилимиз бор.

Ахир биз дунёга донғи кетган Алишер Навоий, Бобур Мирзоларнинг авлодимиз.

Сайқалланиб яшаб келаётган она тилимизнинг нуфузи қанчалик баланд бўлиши ёшлар кўлидадир!

Азиза ШОДМОНОВА,
Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети 1-курс талабаси.

МОЛИЯВИЙ САВОДХОНЛИК

Субсидия олиш учун ҳудудлардаги қанча даромадга эга фуқаролар ариза бера олади?

Ипотека кредитлари бўйича субсидиялар даромади юқори бўлмаганлар учун ажратилади.

Юқори бўлмаган даромадлар ҳудудларда қанча миқдорни ташкил этади?

Қишлоқларда меҳнатга ҳақ тўлашнинг энг кам миқдорининг 3 бараваридан (2 млн 466 минг сўм) 6,9 бараваригача (5 млн 671 минг 800 сўмгача);

Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятлар шаҳарларида белгиланган МҲТЭМнинг 3 бараваридан (2 млн 466 минг сўм) 8 бараваригача (6 млн 576 минг сўмгача);

Тошкент шаҳрида белгиланган МҲТЭМнинг 3 бараваридан (2 млн 466 минг сўм) 9,2 бараваригача (7 млн 562 минг 400 сўмгача) бўлган оилалар юқори даромадга эга эмас, дея эътироф этилади.

Пойтахтимиздаги "Янги Ўзбекистон" кўчасидан фото лавҳа.

Экиш осон,

ПАРВАРИШЛАШНИ

ЎРГАНИШИМИЗ КЕРАК

БИТТА КЎЧАТНИ ЭКИШ УЧУН 10-15 ДАҚИҚА ЕТАДИ. ИККИ ОДАМНИНГ ҚАНДАЙ ДАРАХТ ЭКИШ, ҚАЙСИ НАВЛАРНИ КЎПАЙТИРИШ КЕРАКЛИГИ ҲАҚИДА БАҲСЛАШАЁТГАНИНИ ҲЕЧ ЭШИТГАНМИСИЗ? БУ ЖУДА КАМЁБ, ҲАТТОКИ НОЁБ ҲОДИСА.

"ЯШИЛ МАКОН"

Бу ҳаракат бошланганига 2 йил бўлди. Шу даврда 1 минг 200 гектардан ортиқ яшил боғ ва жамоат парклари, 1 миллион гектардан зиёд яшил ҳудуд ва қопламалар барпо этилди. Тўғри, ҳаммаси рисоладагидек, муаммоларимиз ҳал, дейиш хато. Бироқ жамиятда, масъулларда дарахтга нисбатан муносабат ҳали етарли бўлмаганда, ўзгарди.

Яқинда давлат раҳбари 25 октябрдан 1 декабргача "кузги дарахт экиш мавсуми"ни эълон қилди. Бу мавсумда 85 миллион туп кўчат экилиши мўлжалланган. Бунинг учун Республика штаби тузилиб, унга Фанлар академияси, Тупроқшунослик ва Ўрмончилик институтлари, ўрмон хўжалиги раҳбарлари киритилди. Улар тупроқ таҳлили

ва иқлим шароити асосида кўчат турини белгилаб беради.

Ўрмон хўжалиги агентлиги томонидан ҳар бир маҳаллага 200 тадан кўчат бепул етказиб берилди. Шунингдек, 15 октябрдан барча туман ва маҳалларда кўчат ярмаркаси ташкил қилинади.

Давлатимиз раҳбари кузги мавсумда ўтган йиллардаги хатоларни такрорлашмаслик шарт эканига эътибор қаратди. Чиндан ҳам, кўчат экишда манфаатдорликни ошириш зарур. Сабаби, манфаатдорлик бор жойда ривожланиш бўлади.

Эндиликда автомобиль, темир йўл, дарё, каналлар ёқалари аҳоли ва тадбиркорларга шартнома билан ер тоифасини ўзгартирмасдан бўлиб берилиши белгиланди.

Камбағалликни қисқартириш ва

бандлик вазирлигининг Жамоат ишлари жамғармаси маблағлари бундан буён маҳаллаларнинг ўзига йўналтирилади. Улар эса бу маблағларни дарахт экиш, парвариш ва тозалик тадбирларига сарфлайди. Ўйлаймизки, бу маблағлар "туя" қилинмасдан, жойига сарфлашини жамоатчилик назорат қилади.

Ҳар бир вилоят ҳокими ҳам 300 минг дона кўчатни маҳаллаларга текинга тарқатади. Агар бу ишларнинг барчаси амалга ошса борми, биз расмларини кўриб, ҳавас қиладиган яшил ҳудудларда ўзимиз яшай бошлаймиз. Ана шундай ҳаёллар одамнинг дарахт экишга иштиёқини оширади-я...

Давлат раҳбари тақлиф қилган йўл четларини дарахт (асосан терак) экиш учун одамларга бўлиб бериш механизми энг мақбул ечимга ўхшаяпти. Бу, айниқса, кам даромадли юртдошларимизни ҳам банд, ҳам даромадга эга қилади. Шунда ҳар бир дарахтнинг қаровчиси, эгаси аниқ бўлади.

Зилола УБАЙДУЛЛАЕВА,
"Ўзбекистон ovozi" муҳбири.
Бардам САЪДУЛЛАЕВ олган суратлар.

ТУРИЗМНИ РИВОЖЛАНТИРИШ: ИЛҒОР ТАШАББУС ВА САМАРАЛИ ТАКЛИФЛАР

Самарқандда бўлиб ўтаётган Бирлашган Миллатлар Ташкилоти тизимидаги Бунтунжаҳон туризм ташкилотининг юбилей 25-сессияси иккинчи куни ҳам ниҳоясига етди.

Дастурга мувофиқ, 17 октябрь куни анжуман қатнашчилари бир қатор муҳим тадбирларда иштирок этди. Мажмуа ҳудудидаги Конгресс-холлда ва бир қатор муҳташам меҳмонхоналар мажлислар залида турли қўмиталар йиғилишлари ўтказилди. Хусусан, тузилманинг сараланган аъзолари қўмитаси ҳамда Туризм ва барқарорлик қўмитаси йиғилишларида соҳага доир долзарб масалалар муҳокама қилинди.

Куннинг асосий воқеаси – Глобал инвестиция форуми "Буюк ипак йўли" халқаро туризм маркази ҳудудидаги экспомарказда бошланди.

Анжуманнинг тантанали очилиш маросимида Ўзбекистон Республикаси экология, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва иқлим ўзгариши вазири Азиз Абдуҳақимов ҳамда ЮНВТО бош котиби Зураб Пололикашвили мазкур нуфузли тадбирнинг аҳамиятига яна бир бор тўхталиб ўтди.

А.Абдуҳақимов Ўзбекистонда туризмни ривожлантириш борасида олиб борилган ислохотлар, давлатимизнинг сайёҳлик йўналишидаги улкан салоҳияти ҳақида сўз юритаркан, охири беш йилда юртимиздаги меҳмонхоналар сони қарийб икки баробар кўпайиб, 1000 тага етгани, маҳаллий бозорга жаҳоннинг ушбу соҳадаги етакчи брендлари кириб келганини алоҳида таъкидлади.

– Мустақил халқаро ташкилотлар республикамизда туризм ривожланиши ҳолатини барқарор, дея баҳоламоқда, – деди А.Абдуҳақимов. – 2024 йил диёримизга ташриф буюрадиган сайёҳлар сони 10 миллионга етиши кутиляпти. Ўзбекистон форумда умумий қиймати 3 миллиард долларлик инвестиция лойиҳаларини тақдим этмоқда. Демак, сиз нафақат инвестициявий имкониятлар ҳақида билиб олишингиз, балки шу ерда ва ҳозирроқ сармола киритишингиз мумкин. 170 та лот очқимошди савдосига қўйилди. Ишончим комилки, мазкур анжуман туризмни барқарор ривожлантириш учун янги, инновацион лойиҳаларни илгари суришда муҳим аҳамият касб этади. Мен барча инвесторларни фаолликка чақираман. Бу Ўзбекистонда гуллаб-яшнайдиган бизнесингиз учун биринчи қадам бўлади.

Туризм соҳасида глобал инвестиция форуми давомида жаҳон туризмни замонавий талаблар даражасида ривожлантиришга қаратилган кўплаб илғор ташаббуслар, самарали тақлифлар ўртага ташланди. Хусусан, ЮНВТО ижрочи директори Наталья Байоннинг "Туризмга инвестиция киритиш жараёнидаги глобал тенденциялар: ЮНВТОНинг инвестиция дастури" мавзусидаги маърузаси йиғилганларда катта таассурот қолдирди.

Самарқандга ташриф буюрган вазирлар иштирокида ташкил этилган юқори даражали мулоқотда Мальдив Республикаси, Колумбия, Албания, Испания сингари жаҳон сайёҳлик йўналишида муносиб ўрнига эга мамлакатлар туризм соҳасига масъул вазирлари ўз мамлакатлари тажрибаси асосида соҳага оид муаммоларни бартараф этишга қаратилган фикрлари билан ўртоқлашди.

Анжуман давомида ЮНВТО бош котиби Зураб Пололикашвили мамлакатимиз экология, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва иқлим ўзгариши вазири Азиз Абдуҳақимовга "Tourism doing business. Investing in Uzbekistan" – "Туризм бизнесни яратди, Ўзбекистонга инвестиция киритади" номли махсус қўлланмани топширди.

Режага мувофиқ, икки кунга мўлжалланган форум дастуридан вазирлар, халқаро молия институтлари раҳбарлари даражасида бўлиб ўтадиган муҳокама, мунозара шаклидаги йиғилишлар – жами 5 та иттифоқлашган сессия, 22 та давлат, хорижий тузилма тақдироти ўрин олган.

Тадбирда Бош Ассамблея расмий веб-сайтидаги махсус ҳавола орқали рўйхатдан ўтган 100 га яқин давлатдан 634 вакил, жумладан, 122 нафар йирик хорижий инвестор ҳамда 540 маҳаллий компания иштирок этапти. Шу куни ЮНВТО Ижроия қўмитасининг 119-сессияси ҳам бўлиб ўтди. Самарқанд анжумани доирасидаги тадбирлар давом этмоқда.

Ғайрат ХОННАЗАРОВ,
ЎЗА муҳбири.

МУАССИС:

О'ЗБЕКИСТОН
ХАЛҚ ДЕМОКРАТИК
ПАРТИЯСИ
МАРКАЗИЙ КЕНГАШИ

O'zbekiston ovozi

ТАХРИР НАЙ'АТИ:

Ulug'bek INOYATOV Muslihidin MUHIDDINOV
Ulug'bek VAFOYEV Hayotxon ORTIQBOYEVA
Maqsuda VORISOVA Shuhrat ISLOMOV
Qalandar ABDURAHMONOV Toshtemir XUDOYQULOV
Guliston ANNAQILICHEVA

Bosh muharrir: To'liqin TO'RAXONOV

MANZILIMIZ: 100135, Toshkent, Bunyodkor shoh ko'chasi, 50 «A»-uy.

Телефонлар: (71) 239-12-14

Реклама бўлими: (91) 190-19-49. E-mail: uzbovozi@mail.ru

«Sharq» nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi bosmaxonasida chop etildi.
Korxonaning manzili: Buyuk Turok ko'chasi, 41-uy.
Gazeta ofset usulida, A-2 formatida bosildi. Hajmi — 4 bosma taboq.

Gazeta O'zbekiston Matbuot va axborot agentligida
0006-raqam bilan 2007-yil 11-yanvarda ro'yxatga olingan.

Navbatchi: Ravshan SHODIYEV

Sahifalovchi: Bekzod ABDUNAZAROV

Г — 1036. 6766 nusxada bosildi.

O'za yakuni — 22:45

Nashr ko'rsatkichi — 220.

Topshirilgan vaqti — 23:30

t — Tijorat materiallari

1 2 3 4 5 6

Sotuvda kelishilgan narxda

Gazeta haftaning chorshanba kuni chiqadi. «O'zbekiston ovozi» materiallarini ko'chirib bosish faqat tahririyat ruxsati bilan amalga oshiriladi.